

Ytmonteringen igång

Gudrun Brandt på Telub Industri kommer framöver att få arbeta mycket med ytmonterade komponenter. Här visar hon kretskortet till Ericsson Radios sk handsfree mobiltelefon. Läs mer om beställningen på sidan 7.

Annorlunda strateg

- sid 2 -

RASP färdigt

- sid 4 -

Upprepa Upptakt 90

- sid 6 -

Sekreterare på skotska östkusten

- sid 8 -

Rune Barnéus, nyaste medlemmen i Telubs styrelse: En bankdirektör som föredrar strategi framför siffror

"Sätt en smålänning på en klippa i havet, och han klarar sig."

Kanske bär Telubs nyaste styrelsemedlem syn för sägen. Gamla hederliga småländska dygder som arbetsamhet och sparsamhet har gjort honom framgångsrik.

Fem trappor upp i det mäktiga och fashionabla bankpalatset mitt i Stockholms city finns smålänningens och VD Rune Barnéus' "klippa" idag. Från den eleganta direktionsvåningen leder han Nordbanken till framgångar med de småländska dygderna som nyckelbegrepp.

I höstens börsrapporter omnämns Nordbanken med respekt. Man talar om att banken befäst sin ställning i lönsamhetstoppen och att detta har kunnat ske tack vare ökad effektivitet och kostnadskontroll genomförd under ledning av Rune Barnéus.

—Är det då sådana frågor som intresserar dig mest i Telubs styrelsearbete?

—Nej, det är Telubs strategiska frågor som är intressanta och lockar mig mest. Det är FFV:s GD Rune Nyman och Staffan Håkanson som väckt mitt intresse för Telub och Telubs strategi.

—Jag är egentligen ingen finanstekniker. Jag tycker om "finansvalpar", men jag är själv inte någon sådan.

Inte somna in

Exempel på en intressant strategisk fråga för Telub är svenska försvarets framtid, menar Rune Barnéus. Han tror att det svenska försvaret kommer att minska ytterligare.

—Om man skall ro iland JAS-projektet, så tror jag resten av verksamheten får maka på sig. Detta behöver nödvändigtvis inte innebära att Telub Teknik inte kommer att lyckas. Deras verksamhet är intressant även för den civila sidan. Får man bara besked från politiker i god tid om försvaret klarar man förändringarna. Men de anställda inom Telub Teknik skall inte somna in och tro att det är lätt att lotsa företaget framåt. Det är det inte. Men inget är omöjligt. Det vore en fördel om man kunde arbeta inom områden som inte är politikerberoende.

—Vad visste Du om Telubgruppen innan du kom in i styrelsen?

—Eftersom jag sitter med i FFV:s styrelse visste jag att Telub är ett elektronikföretag av hög klass och är en intressant del av FFV. Jag ser fram mot att få bli ännu mera bekant med Telub.

Lägre effektivitet

—Hur viktigt är det att det finns en "Telubkultur"? Är det överhuvud-

taget möjligt att ha en enhetlig företagskultur i en företagsgrupp organiserad i självständiga och särpräglade bolag?

—Jag tror inte det är möjligt i sådana fall. Men min allmänna uppfattning är att det är viktigt med företagskulturer och den skall vara begriplig för folk. Om man har för många olikartade verksamhetsgrenar är det svårt att ha en gemensam kultur och då finns det risk för att effektiviteten blir lägre i företaget.

Tydligt ledarskap

De gamla småländska dygderna sparsamhet och arbetsamhet klingar lite gammalmodigt. Går det att förena med modernt ledarskap?

—Ja, de dygderna håller på att moderniseras nu. Förslaget till den nya skattereformen går ju faktiskt ut på att främja arbetsamhet och sparsamhet. Sparsamhet för oss i banken är att vi inte slösar med de resurser vi fått i våra händer. Vi är resursnåla i vårt sätt att arbeta. Dessutom arbetar vi intensivt med att utveckla kvaliteten i våra tjänster.

Detta är några av flera enkla och självklara saker som nedtecknats i "Runes lilla röda" och delats ut till alla anställda.

—Att tänka stort är lätt, men att praktisera de stora tankarna är svårt. Men vi har lyckats ganska bra.

Ledarskap för Rune Barnéus är också att lyfta sina anställda och få dem att förstå att de är viktiga. Med detta vinner företaget framgångar hos kunderna. Företaget blir då kundorienterat. Ett serviceföretag blir inte kundorienterat genom att enbart prata om kunderna, menar han.

Tydligt ledarskap är en viktig strategisk fråga för Rune Barnéus liksom interninformation.

—Via interninformation, till exempel genom video, kan jag göra ledarrollen tydlig. Jag anser att man som chef inte enbart kan arbeta genom olika chefslager. Jag vill ha en direktkontakt. Kan man inte visa att ledarrollen man har fått håller, är man inte ledare särskilt länge.

Skapar förvirring

Rune Barnéus lyckas också ganska bra i sin bankdirektörsroll. Hans

intresse för människor och hans "personintensiva" sätt överskuggar intresset för siffror. Han menar att siffror är endast ett komplement i bedömningsfrågor. Det räcker inte med tjusiga stordiabilder och enfaldiga prognoser för att han till exempel skall bevilja ett lån. Djupgående frågor och personbedömningen är viktigare.

—Min förmåga att bedöma människor kompenserar mitt riktigt dåliga matematiksinne. Jag är nog den ende bankdirektören som har betyget C i matematik. Det plågar mig.

—I den västerländska världen är det de matematiska beräkningarna som styr i hög grad. Ingen ifrågasätter denna metod. Våra handelshögskolor och tekniska högskolor lär ut detta dag efter dag och misstagen upprepas hela tiden. Japanerna tillämpar inte denna metod. Med illa dold förtjusning betraktar de vår utbildningskultur.

—Med detta menar jag inte att företagen skall ledas av förvirrade poeter, men det finns andra sätt än de gängse att tränga in i verkligheten och göra bedömningar.

Bevisligen har Rune Barnéus' metoder en bra träffsäkerhet.

—Men de skapar förvirring i styrelserummen ibland, säger Rune Barnéus med ett spjuveraktigt leende.

Djurgårdsgänget

Förvirringen spås på ytterligare när Rune Barnéus avslöjar sin hobby. En hobby som han är ensam om bland alla bankdirektörer i hela världen, tror han.

Vi får nu förklaringen till den spjuveraktighet, som han utan framgång försöker dölja bakom den mörka bankdirektörskostymen.

Rune Barnéus är en väl publicerad författare. Nej, han skriver inte om bankernas liv och leverne. Det vore inte unikt. Han skriver ungdomsdeckare. Han har skapat Djurgårdsgänget. Ett gäng grabbar, pigga på äventyr, som han umgås med dagligen.

—Jag tänker på dem varje dag när jag cyklar förbi lusthuset på Månilla på Djurgården.

Han säger sig ha mycket trevligt tillsammans med dem. Så trevligt att det kanske, kanske är en ny bok på gång.

STDM - en ny familjemedlem

—Det händer mycket på det här området. Det ligger i sakens natur att datormarknaden hela tiden utvecklas och att strukturförändringar sker. Så även inom vår datagrupp. Vi har haft en kraftig tillväxt på kort tid, vi har gjort företagsförvärv och jag kan till exempel nämna att MacGruppen och Jet Computer har utvecklats väl.

Orden är Gündor Rentsch' och är sagda på Upprakt 90-seminariet helt nyligen.

Företagsförvärvet som Gündor avser är STDM (Swedish Trade Data Management AB).

STDM producerar program för datorisering av export- och importrutiner på företag. Det är ett expertsystem för framställning av export- och importdokument och datameddelanden.

Bolaget bildades 1984 inom Exportrådet ram med deltagande av ett antal intressenter, typ Tullen, Posten, försäkringsbolag och banker. Endast Exportrådet och Posten har kvar andelar i bolaget och Telub Data är numera majoritetsägare.

Varför är Telub Data intresserad av STDM, Gündor Rentsch?

—Ur vår synpunkt är det strategiskt viktigt att få kontakt med STDM:s kunder, som är de större koncernerna och företagen i Sverige. Med andra ord, nyckelkunder för hela Telub Datas satsning. Bland kunderna kan några nämnas, Bofors, Avesta, ABB, Electrolux och Alfa-Laval.

—Vi ser det som en utmaning och strategi, fortsätter Gündor, att utveckla verksamheten och hitta synergier inom Telub Data. Vi vill utnyttja våra konsultresurser i kombination med STDM:s resurser.

STDM har 18 anställda och finns i Sollentuna. Företagets verkställande direktör är Michael Lantz.

RASP systematiserar kaos

Det synliga beviset av ett hårt utvecklingsarbete är all dokumentation. Elving Arnoldsson och Ed Liefv från Göteborgs Universitet är nöjda och är nu beredda att i ännu högre grad tillämpa RASP-metodiken i "verkligheten".

Det finns brister i informationsflödet! Ibland får man för mycket information, ibland för lite. Och det händer att informationen inte når alla eller inte kommer i tid!

Det förekommer oengagerande och meningslösa möten, som man försöker undvika och personalen känner sig oekväm när den säger vad den tycker!

Ovan beskrivna är några komponenter som har avslöjat en ineffektiv organisation på ett företag.

Självklart förekommer detta inte inom Telub. Nej, det är en beskrivning av en verksamhet inom en helt annan bransch. Företaget har cirka 150 anställda med en omsättning på cirka 70 miljoner kronor och med en stor personalomsättning.

Men givetvis finns liknande problem på många ställen inom arbetslivet. De kan finnas inom verk, myndigheter och på små och stora företag.

Vad gjorde då det här företaget för att komma till rätta med de stora problemen? Inom företagsled-

ningen var man klar över att något måste göras. Hur gick man tillväga?

Man började med att lägga grunden för ett förändringsarbete genom att göra en analys av verksamheten med "verktyget" RASP.

MacRASP

Telub Teknics Elving Arnoldsson på avdelning Informationssystem har tillsammans med forskare vid Göteborgs Universitet, Ed Liefv och Kalevi Pessi under tre år utvecklat ett hjälpmedel för att kartlägga och strukturera en verksamhet detaljerat. Med hjälp av RASP-verktyget beskriver man funktioner och förändringsbehov, som kommer fram

bland annat genom samtal och intervjuer med verksamhetens anställda.

Dessa uppgifter systematiseras sedan i en dator. Elving och hans kollegor har utvecklat ett datorstöd, MacRASP, programmerat av Lennart Augustsson från Göteborgs Universitet, som används för att ta fram resultatdokument, dvs grafer och blanketter. MacRASP är i princip ett rit- och dokumentationsstöd som även ger viss möjlighet till analys och kontroll.

Med RASP har man helt enkelt fått ett formaliserat grepp på verksamheten. Nja, kanske inte helt så enkelt som det låter.

Personalutveckling

Med hjälp av RASP framställs modeller av verksamheter. Arbetsmetoden är att man utifrån en uppdragsbeskrivning först gör en verksamhetsbeskrivning och sedan en behovsanalys för att till sist göra en verksamhetsutformning. Dessa modeller förfinas och preciseras och utgör en grund för systematisering av informationsresurser i avsikt att förbättra organisationers informationsförsörjning. Ur det kan också komma underlag för att hela organisationen kanske skall förändras eller vidareutvecklas, som i sin tur kan leda till personalutveckling och även produktutveckling.

RASP bygger på att berörda är engagerade i projektet. De får därför först en orienterande utbildning i metoderna. Det är ju "verksamhetsmänniskorna" som skall fylla i innehållet i verksamhetsmodellen och värdera olika faktorer. Utredarna eller RASP-specialisterna själva måste kunna den projektadministrativa metodiken och kunna genomföra projektutbildning.

RASP kan också vara ett instrument för projektplanering, ett sätt att få struktur.

Gemensam syn

—Vårt samarbete med Ed Liefv och Kalevi Pessi är ett exempel på fint samarbete mellan industrin och forskarvärlden, säger Elving och fortsätter.

—Bara det att kunna kartlägga och få beskriva en verksamhet tror

jag är nyttigt. Själva processen att ta fram beskrivningarna kan ensa människors begreppsapparat, de kan få en gemensam syn på sin egen verksamhet så att de inte pratar förbi varandra. De får ett instrument för att analysera eller åtminstone en struktur att diskutera förändringsbehovet.

—De synbara RASP-produkterna är dokumentationen, säger Elving. Metodikhandboken är stommen i dokumentationen, i den finns nästan allt. Övriga delar innehåller utdrag på olika ledder ur metodikhandboken. Dessutom, och kanske framförallt, finns också kurspaket framtagna. Kurspaketen är av två typer, dels för våra specialister, dvs konsulterna, som skall bli bra på RASP och dels kurser som riktar sig till "verksamhetsmänniskorna", vars organisation skall undersökas och analyseras.

Människan tar vid

RASP-metodiken har testats i några verkliga fall, bland annat i ett antal examensarbeten för studeranden vid systemvetenskapliga linjen på Göteborgs Universitet. Exemplet om den ineffektiva organisationen är hämtat ur ett sådant examensarbete.

Hur gick det för företaget då?

RASP-arbetet resulterade i ett fylligt underlag för vilken typ av förändringar som måste genomföras i verksamheten.

—Men där slutar RASP i dagsläget. Detaljplanera och genomföra utvecklingsåtgärder täcker inte RASP in, avslutar Elving. Där kan inte vår datorstödda metod hjälpa till. Nu måste det helt och fullt vara andra metoder och människans kunskaper, erfarenheter och intuition som tar vid. ■

Göran Låås, i mitten, följer Radac-leveransen till flygplatsen Gatwick utanför London. Göran hjälper här engelska luftfartsverkets representanter Brian Linskill och Chris Diggins i gång med Radacutrustningen.

Foto: P-O Hörnaeus

RADAC ut i världen

Ännu finns det liv i Radac, den utrustning som används för att i detalj analysera en radarstations prestanda och som togs fram av Telub Teknik i sin ursprungsversion för snart tio år sedan.

Den senaste leveransen av en utrustning har under sommaren skett till det engelska luftfartsverket, Civil Aviation Authority, som till att börja med skall använda den vid Gatwick Airport.

I dagarna har vi också fått beställningar både från svenska försvaret och från Norge. I Norge är det norska luftfartsverket som efter en ovanligt kort handläggningstid bestämt sig för att anskaffa ett system. I denna affär har vi haft god nytta av att vara etablerade i Norge genom Telub Teknisk AS.

Bidrar till säkerhet

Bakom intresset för Radac ligger ett starkt behov av att rent tekniskt i detalj analysera hur en viss radar fungerar under olika förhållanden. Att denna kunskap är viktig kan var och en inse, till exempel om man tänker på den alltmer ökande trängseln i luftrummet. Denna gör att flygledarna måste ha mycket god information om var flygplanen be-

finner sig för att kunna leda dem rätt. Detta kräver att flygledarens "öga", dvs radarn, mäter med tillräcklig precision. Här kommer Radac in i bilden som ett utprovningshjälpmedel. På detta sätt kan Radac bidra till en god säkerhet i lufttrafiken.

Kundernas allt tydligare önskemål om minskad volym och vikt hos utrustningen, man vill ha den bärbar, gör att Radac nu vidareutvecklas för att anpassas även till PC-världen.

Ut i världen

Genom vårt norska bolags medverkan har vi nyligen haft möjlighet att presentera Radac och våra metoder för radarutprovning inför en kompetent grupp vid NATO-högkvarteret i Brüssel. Per-Olov Hörnaeus och Bertil Norrbom från avdelning Systemteknik i Solna och Einar Henriksen från Telub Teknisk i Oslo fick här tillfälle att möta ett trettiotal radarspecialister från de flesta av NATO-länderna både vid en formell föredragning och sedan mera informellt vid ett efterföljande cocktailparty. Denna presentation hade vi knappast fått tillfälle att göra utan norsk medverkan, vilket visar att vi nu har fått en ny möjlighet att nå ut i världen. Detta kan förstås i fortsättningen också gälla andra områden än Radac.

Tore Persson Marknad

Upptakt 90-tal De informella kontakterna bäddar för affärer

En tradition är på väg att skapas. För tredje gången har väldigt många människor inom Telubgruppen samlats på ett seminarium kring temat Upptakt 90-tal.

Lika mycket tradition skall det vara, att alla som varit där för budskapet och informationen vidare ut i sina respektive organisationer. Efter det här seminariet kan man berätta om den optimism som finns och om det fina utgångsläge Telub har inför ett framgångsrikt 90-tal.

Dessa optimistiska tongångar förmedlade Staffan Håkanson på seminariet, som hölls på Telub Futurum en fredagskväll och lördagsförmiddag.

Ett av syftena med träffen var att gå igenom de olika affärsområdenas verksamheter, nuläge och framtid. Ett annat syfte, kanske det viktigaste, var att göra det möjligt att skapa kontakter och bygga nätverk mellan medarbetarna över bolagsgränserna.

Egna identiteter

Förutom Rickard Petris genomgång av Telubgruppens och bolagens prognoser och förväntade resultat för 1989 fick de församlade en presentation av bolagens verksamheter av respektive bolagschef.

En hel del av uppmärksamheten riktades naturligt nog mot det nybildade Telub Data AB. Staffan Håkanson och Gündor Rentsch kunde berätta att ur framgångarna och utvecklingen av Telubs dataområde har man kunnat skapa Telub Data AB, som enligt Gündor, har förutsättningar att bli ett av de tio största dataföretagen i landet.

—Telub Data har en bra kompetensbredd, menade Gündor, ett rikstäckande distributions- och servicenät, duktiga konsulter och en bra ägarstruktur, som ger trovärdighet och goda samarbetsmöjligheter. Telub Data är också en plattform för ökad samverkan inom datagruppen och sannolikheten för ekonomiska rationella beslut ökar.

Vidare förklarade Gündor, att bolagen inom Telub Data, d v s Telub Service, Owell, Smedata, Opiab Affärssystem och STDM, skall ha sin egen identitet även i fortsättningen och identiteten skall dessutom utvecklas vidare. Detta gäller även datagruppens intressebolag.

Gemensam bas

—I och med bildandet av Telub Data har vi nu tre starka verksamhetsområden, Tekniktjänster, Teknikinformation och Data, förklarade Staffan. Det finns därför anledning att göra en nyansering av

Telubgruppens övergripande affärsidé. Vår roll, min och ledningens, är nu främst att utveckla de olika företagen. Det är därför mer meningsfullt att respektive verksamhetsområde har en egen affärsidé, men det är viktigt att framhålla att vi står på en gemensam affärsmässigt strategisk bas.

Telub Teknik historiskt

Fokuseringen kring Telub Data föranledde Örjan Eriksson efter sin mycket fylliga information om Telub Teknik att fråga Staffan om det enbart är dataområdet som skall expandera under 90-talet.

—Telub Teknik skall även i fortsättningen utvecklas enligt de idéer och planer ni själva har och enligt de möjligheter ni kan skapa. Telub Teknicks utveckling kommer inte att bromsas av att satsningar görs på datasidan, svarade Staffan, och fortsatte:

—Telub Teknik är och skall förbli basen både kompetensmässigt och finansiellt för Telubgruppens utveckling. Det Telub Teknik hittills

Sven Söderbom, Börje Flarke och Arne Larsson menar att det måste vara självklart att seminarium likt Upptakt 90-tal upprepas varje år

har gjort är historiskt och det är den grund vi står på idag, inte bara finansiellt och kompetensmässigt utan även erfarenhetsmässigt. Det finns en stabilitet i Telub Teknik som är utomordentligt viktig för hela Telubgruppen.

Optimism inom Inforum

Ett annat bolag som fått uppmärksamhet inom gruppen är Telub Inforum och då på grund av den, som Göran Danielsson uttryckte det, kreativa bokföring man sysslat med på dotterbolaget SPS Technical Ltd i England. Dessa kreatörer är nu borta från företaget.

Trots dessa motgångar spred Göran optimism omkring sig. De obekrämliga affärerna i Storbritannien har visserligen satt käppar i det annars vinstgivande hjulet, men Görans optimism gäller inte enbart Sverige utan kan nu också omfattas av bolaget i Storbritannien.

—Vi försvarar vår plats väl som ett separat affärsområde inom Telubgruppen, avslutade Göran.

Värdigt avslut

—Vi har nu ett välstrukturerat och starkt Telub, ett mycket spännande och intressant Telub och ett Telub med en mycket god utvecklingspotential, avslutade Staffan. Jag har en optimistisk syn på 90-

talet. Gör vi nu en bra avslutning på 1989 ger det oss en värdig avrundning på ett fantastiskt och dynamiskt 80-tal och ett bra utgångsläge för ett framgångsrikt 90-tal.

Några röster

Hur upplevde då seminariedeltagarna detta Upptakt 90-tal-möte? Sammanfattningsvis nästan enbart som positivt. Inte minst de informella kontakterna kollegor emellan. De bäddar för kommande affärer, menade många.

Några röster ur vimlet trodde dock att uppslutningen kring seminariet hade varit ännu större om det hade lagts på vanliga arbetsdagar.

—Det var inte särskilt lyckat att vi som reser långt ska behöva offra hela lördagen, sa en anonym röst, medan andra menade att det var acceptabelt.

—De här två dagarna var så pass bra, att det är okey att jag fick offra min fritid. Träffen kändes angelägen, därför kan jag tänka mig att någon enstaka gång ha liknande träffar på fritiden, sa Arne Larsson, Arboga, Radioavdelningen inom Telub Teknik.

Detta instämde Börje Flarke, Owell, Stockholm, i helt och fullt. För Börjes del, som är ganska nyanställd, var det nyttigt att få kunskap om Telubgruppens hela bredd. Bolagsinformationerna gav mest, menade Börje.

Arne instämde i detta.

—Den kunskapen ökar förståelsen för varandra, vilket han anser är mycket betydelsefullt.

—Men, fortsatte Börje, jag tycker att bolagschefernas presentationsmateriel, stordiabilder med för mycket text, m m, kunde varit bättre. Det hade kunnat göras mera professionellt. Dessutom tyckte jag man uppehöll sig lite för mycket om det som varit och för lite om vad som komma skall. Det var ju om 90-talet vi skulle tala.

Sven Söderbom, Telub Inforum, Malmö, tyckte också att bolagspresentationerna gav mest. Däremot tyckte han inte om att föredragshållarna tog tid ifrån diskussions- och frågestunden.

—Den är minst lika viktig, säger Sven. Man måste ha bättre respekt för tiderna i programmet. Dessutom fanns det några praktiska ting som inte var bra. Vi hade gärna velat ha dokumentation från bolagschefernas föredragningar, papperskopior på stordiabilderna till exempel. Och vi borde haft våra namn på kläderna. Det hade hjälpt oss i de informella kontakterna, som ju är så viktiga.

I detta instämde Arne och Börje.

Alla tre är eniga på ytterligare en punkt: Alla ser fram emot ett nytt seminarium nästa år.

Elektroniken låter oss tala fritt

Bilförare stirrande rakt framför sig och talande högt för sig själv under bilfärden kommer att bli allt vanligare. Detta till synes underliga beteende har Telub Industri del i.

Alla dessa bilförare som talar i biltelefon med luren i ena handen och den andra på ratten mitt i intensiv rusningstrafik kan självklart vara en trafikfara. Koncentrationen är ju inte odelat inriktad på bilkörningen. Detta skall man försöka ändra på.

Ericsson Radio Systems AB, tillverkare av mobiltelefonen Hot Line,

har utvecklat ett tillbehör, en kopplingsbox, som gör det möjligt att låta telefonluren sitta kvar i sin hållare även under samtalet när mobiltelefonen används som biltelefon. Funktionen kallas "handsfree". Boxen kan även användas för "music mute", d v s volymen på radion sänks automatiskt när telefonen används och höjs när samtalet är slut.

Ytmontering

Telub Industri har i konkurrens med andra leverantörer, bland annat från fjärran östern, fått uppdraget att tillverka kopplingsboxarna.

Ericsson Radio har själva utvecklat elektroniken, men föredrar att låta Telub Industri stå för tillverkningen. Industris medverkan

på Tekniska Mässan i Malmö våren 1988 var startpunkten för detta samarbete. De första kontakterna knöts då.

—Vi bygger kretskorten med ytmonterade komponenter. Våra moderna resurser för ytmontering var ett av skälen till att Ericsson Radio valde oss som leverantör, förklarar Ulf Johansson, marknadschef. Men också för att vi är flexibla och har hög teknisk kvalitet. Ericsson har nämligen mycket stränga kvalitetskrav.

—Vår leveranskapacitet sätts också på prov. Tiden är nämligen pressad. Kundens krav är att vi skall leverera fullt färdiga boxar i flera hundra exemplar per vecka inom en sjuveckorsperiod.

Laila och Lena, två skotska sekreterare

Hur är det att arbeta som sekreterare i Storbritannien? Laila Petersson och Lena Oskarsson, båda sekreterare på HK i Växjö, fick nyligen chansen att prova. De har under en vecka arbetat på Telub Inforums bolag i Aberdeen och har med sig hem en massa intryck, som Lena berättar om här.

Efter att ha gått kursen "Secretarial English", som lärde oss modern affärsengelska, telefonteknik, besöksmottagning m.m., fick vi en praktikvecka på SPS Technical Ltd's Skottlandskontor.

Aberdeen är centrum för oljeindustrin i Nordsjön och SPS' kunder här tillhör alla oljeindustrin och man säljer och serverar dem med teknisk dokumentation.

Kontoret ligger mitt i centrum av Aberdeen och har cirka 15 anställda, ingenjörer, illustratörer, ordbehandlare, s.k. "technical clerks" och chef för dem är Bob Johnston. Alla, förutom Bob, sitter i ett stort kontorslandskap.

Lärorikt

Under överinseende av Jayne Richardson, som är sekreterare och receptionist, fick vi prova på att svara i telefon, skriva brev, ringa till SPS-personal ute på oljebolagen, kopiera och koka kaffe. Inga märkvärdiga saker men nyttigt och lärorikt, och framför allt roligt att få konstatera att man behärskar språket så pass bra att man kan arbeta, prata obehindrat om det mesta, uppfatta nyanser i språket och "klara sig" på egen hand.

De tekniska hjälpmedlen är väldigt lika våra. Jayne arbetar på en Wang ordbehandlare, men hon har även tillgång till en IBM PC.

Vi fick också chansen att arbeta med "WP-flickorna". Carolyn Sandison och Shona Boyne arbetar med Word Processing, d.v.s. utslutande med ordbehandling och då på IBM PC med olika ordbehandlingsprogram.

Nya kollegor

Under vår vecka blev vi mycket

väl omhändertagna. Bob och de övriga tog hand om oss på ett gästfritt sätt. Bob visade oss runt på olika sevärdheter och på kvällarna gjorde de sitt bästa för att vi skulle få lära oss så mycket som möjligt om den skotska kulturen, som bland annat innebar besök på genuina pubar.

Självklart var vi nyfikna på hur våra nya kollegor trivdes med sina arbeten. Vi intervjuade Jayne, som tidigare har arbetat på SPS i Portsmouth men trivs bättre i Skottland. Hon tyckte skotskan var svår att förstå i början och fortfarande har hon svårt att hänga med när det talar Aberdonian. Jayne trivs bra på kontoret. Hon är nöjd med sina arbetsförhållanden, hon har 24 dagars semester och kontorets arbetstider är från halv nio till fem.

Internationellt

Vi fick också chansen att lära känna Helen Thomson. Helen är ansvarig för allt arbete som ordbehandlarna och de s.k. "technical clerks" utför och hon har dessutom hand om personal- och administrationsfrågorna i samband med detta. Hon är egentligen utbildad på college till chefssekreterare, men har kommit underfund med att hon inte vill vara sekreterare.

Nästa dam vi blev lite mer bekant med var Elizabeth Summers. Hon är kanadensiska, eller rättare sagt Newfoundlandiska. Hon arbetar som "technical clerk", vilket innebär att hon håller manualer till offshoreindustrin aktuella. Hon har kontakter med kunder och tryckerier, och hon fungerar som sammanhållande tills manualerna är klara för leverans till kunderna. Hon är också ansvarig för inköp av kontorsmateriel.

Som ni märker är det en internationell samling, skottar, engelsmän och kanadensare, och under en vecka även en småländska och en öländska.

Vi hade en mycket trevlig och lärorik vecka i Aberdeen och vi hoppas kunna få återgälda gästfriheten.

Lena Oskarsson

Lena Oskarsson fick bland annat följa Carolyn Sandisons arbete vid ordbehandlaren.
Foto: Laila Petersson

Modernisering som väckt intresse

Artikeln skrivna
av mig till större delen,
+ Ingemar Roth.

Telub Teknik har nyligen haft möjligheten att få visa hur äldre flygpresentationssystem kan ges längre liv och anpassas till dagens krav. Luftfartsverket ville på Flygmässan i Linköping visa vad Telub Teknik gjort för dem.

Scandinavian Aviation Exhibition, som i år hölls i flygstaden Linköping, är en mässa som vänder sig framför allt till trafik- och allmänflyg, helikopteroperatörer samt flygindustrin i allmänhet.

Flygmässan, som hölls i oktober, rönt stort intresse och uppmärksamhet. Bland de nästan 90 svenska och utländska utställarna fanns också Luftfartsverket, som tillika var en av medarrangörerna. Luftfartsverket satsade stort på att visa upp sitt kunnande på det tekniska området. Bland annat visades persondatorbaserade hjälpmedel inom flygtrafikledning.

Telub Teknik var också utställare, fast inte i eget namn. Luftfartsverket önskade nämligen visa hur äldre flygpresentationssystem, som visar radarinformation, kan ges längre liv och anpassas till dagens krav. Eftersom livstidsförlängande modifiering är något av en specialitet för oss, gavs vi möjlighet att visa vårt kunnande inom detta område.

Nio miljoner

Telub Teknics man i montern var **Ingemar Roth** från avdelning Ledningscentraler.

—Efter mycket förarbete har Telub Teknik fått en order från Luftfartsverket på nästan 9 miljoner kronor att montera presentationssystem på de flesta av landets terminalkontrollcentraler (TMC), förklarar Ingemar. Telub har visat att man med "standardhårdvara" kan bygga avancerade presentationssystem som ger ett ordentligt "lyft" för befintliga TMC, utan att prislappen får för många nollor på slutet.

—De nya systemen innehåller

Ingemar Roth visade tillsammans med Luftfartsverket hur Telub Teknik förlängt livslängden på flygpresentationssystem.
Foto: Nils-Olof Karlberg

endast ett fåtal kretskort och blir därmed driftsäkra och underhållsvänliga. Inget förebyggande underhåll krävs, med undantag för batteribyte i minneskretsarna var tionde år. För att av utrymmesskäl möjliggöra placering av utrustningen i trafikledningstorn och uppfylla statskontorets krav på strålningsvärden används plasmabildskärmar i systemet.

—Huvuddelen av konstruktionsarbetet, fortsätter Ingemar, har Bert Axelsson på vårt Göteborgskontor svarat för. Bert har av sakkunniga både inom och utom landet, fått mycket beröm för sina tekniska

lösningar.

—Det här projektet är ett bra exempel på hur vi som konsulter får möjlighet att hålla oss uppdaterade både praktiskt och teoretiskt när det gäller avancerad elektronik. Vi har mycket svårare att få en användbar och bred kompetens om all erfarenhet bara bygger på teoretiska studier, avslutar Ingemar.

Telub Teknics modifiering av Flygvapnets terminalkontrollcentraler är ett exempel på hur Telub Teknik genom att kombinera modern teknik från olika leverantörer kan göra kostnadseffektiva moderniseringar för svenskt försvar.

Förslags- verksamheten

Släng inte kassetten

'Förslagen skall bli fler' skrev vi i Inblicken i augusti månad. I juni beslöt nämligen förslagskommittén att man skulle arbeta för att aktivera och förändra förslagsverksamheten så att fler kände att det var lönsamt att vara kreativ och att lämna förslag till förbättringar.

Har det hänt något?

Vi frågar kommitténs ordförande Gösta Norman.

—Ja, vi håller på att arbeta med att förbättra förslagsverksamheten. Lite olika åtgärder skall vidtas. Bland annat kommer vi att föreslå att Inblicken skall spela en aktivare roll genom att uppmärksamma de belönade ännu mera. Men vi vill avvakta något och återkomma i början av nästa år och presentera förändringarna.

Behåll kassetten

Vid det senaste sammanträdet beslöt att fyra förslagsställare skulle få presenter som tack för visat intresse och att tre skulle få penningbelöningar.

Bland de som belönats med pengar utmärker sig Tommy Anzelius från Telub Inforum, som fått 2.800 kronor. Hans förslag innebär att man inte kasserar laserskrivarnas kassetter när tonpulvret är slut. I stället fyller man dem med nytt pulver och sparar många tusenlappar på ett år.

Bruno Runesson på Telub Teknik har fått 1.210 kronor för sitt förslag att reparera i stället för att kassera kontakter i en nätdel i datorutrustningen DBU 205/239.

Tomas Högström, Telub Teknisk radioavdelning, fick 410 kronor för ett förslag som sänker ljudnivån på Tandonpersondatorerna.

Intresserad av pensionsförsäkring

Nu har du möjlighet att teckna pensionsförsäkring via vår grupp-försäkring hos Skandia. Jämfört med individuell försäkring är premien lägre i en grupp-försäkring. Pensionsförsäkringen består av dels egen pension, dels familjeskydd.

För egen pension gäller kortfattat följande:

- Valfri månadspremie från 200 kr och uppåt
- Premien är avdragsgill i din självdeklaration inom ramen för de regler som gäller för pensionsförsäkring
- Du kan ändra månadspremien eller avbryta för längre eller kortare tid när du vill
- Premien betalar du genom autogiro, alltså automatiskt avdrag från ditt bankkonto
- Du kan också göra extrainbetalningar via inbetalningskort, som du får hem

Familjeskyddet är en sk riskförsäkring, som innebär att om du avlider före 65 års ålder får din familj - make/sambo eller barn som inte fyllt 20 år - ett belopp månadsvis under 10 år. Du väljer själv mellan tre olika årsbelopp i familjeskyddet:

- 1.0 basbelopp = 27.900 kr 1989; månadspremie 60:50 kr
- 1.7 basbelopp = 47.430 kr 1989; månadspremie 102:80 kr
- 2.4 basbelopp = 66.960 kr 1989; månadspremie 145:10 kr

Även dessa premier är avdragsgilla i självdeklarationen inom ramen för gällande regler. Liksom för egen-

Ovanstående gäller de flesta bolagen inom Telubgruppen.

Vill du anmäla dig eller få mer information kan du vända dig till lönekontoret eller din personalavdelning.

Det gäller din slutskatt

Det här händer med din slutskatt:

- Lönekontoret får alla uppgifter direkt från skattemyndigheten. Skicka alltså INTE din slutskattsedel till Lönekontoret.
- Har du kvarskatt kommer den att dras jämnt fördelad under januari-mars. För månadsavlönade dras alltså kvarskatten på årets tre första löneutbetalningar medan den för tvåveckorsavlönade fördelas på de sex första löneutbetalningarna.
- Arbetsgivaren är skyldig att hålla inne arbetstagarnas kvarskatter. Som anställd kan du inte välja att betala in den. Undantag:

- 1) Du kan betala kvarskatten själv under december månad. Kvitto skall i så fall uppvisas för Lönekontoret senast den 11 januari 1990.
- 2) Om skattemyndigheten utfärdat anstånd med betalning för del av eller för hela kvarskatten tas förstas hänsyn till detta. Lämnna omgående sådant beslut till Lönekontoret.

Telub Inforum Ltd

Helt enligt planerna har nu beslut tagits att Telub Inforums båda brittiska bolag SPS Technical Ltd och Industrial Artists Ltd går samman i ett enda bolag och får det gemensamma namnet Telub Inforum Ltd från och med 1 januari 1990.

TACK

Ett hjärtligt tack till arbetskamrater och chefer för blommor och presenter i samband med min pensionering.

Kurt Andersson
FGMF

Jag kom ej undan.
Tusen tack!
Bosse Ahlström

Ett HJÄRTLIGT TACK till arbetskamrater och chefer för all upp-vaktning på min 50-årsdag.

C G Lindbäck
FTTA

Ett hjärtligt tack till er chefer, alla ni arbetskamrater och SIF-klubben för blommor, presenter och all upp-vaktning i samband med min högtidsdag.

Bosse Billström

Ett hjärtligt tack för all upp-vaktning, blommor och presenter på min 50-årsdag!

Jan Frånlund

Ett varmt och hjärtligt tack till arbetskamraterna för den fina upp-vaktningen på min årsdag.

Det känns bra att ha och få något som man kan dela med andra.

Peter Thornström

Ett stort tack till Er alla, företaget och arbetskamrater, för blommor och presenter vid min pensionering.

Det har varit roligt och intressant att få jobba tillsammans med Er under dessa 24 år som jag varit anställd vid Telub.

Carl-Magnus Friman

Med anledning av Sven-Åke Hultsjös plötsliga bortgång vill jag tacka alla som tänkt på Sven-Åke och hans familj i den stora sorgen.

Krama om era nära och kära och var rädda om er!

Amelie Zethraeus

Nytt från *Konstklubben*

Konstklubbens stora begivenhet inträffar i år den 15 december klockan 12.00 i HK:s personalrestaurang. Då lottas alla de konstverk ut som Konstklubben inhandlat under året.

Har du inte möjlighet att närvara för att bevaka dina intressen vid eventuell vinst skall du kontakta Karin Hirtberger, tel 172,

eller Karin Dahlgren, tel 434, några dagar före dragningen.

Ann-Mari Lundgren på Owell i Växjö blev Konstklubbens oktorber-vinnare i månadslotteriet.

Presenter på bestämda tider

Från och med den 27 november är det ändrade öppettider på förrådet för presenteklam på HK i Växjö.

Ni är välkomna måndagar och torsdagar mellan 09.30 - 10.00.

"Reklampersonalen" vädjar om att alla skall respektera dessa öppettider.

Sport Futurum öppet

Eftersom det oftast är helt lugnt under julhelgen kommer Telub Futurum att ha stängt från och med den 23 december till och med den 7 januari.

Givetvis ställer man upp om något stort är på gång. Kontakta i så fall Lena Ramfors.

Sport Futurum kommer i vanlig ordning att vara öppet under den här tiden.

FAX-flytt

Paul Juhlin på Industrikonsult har ersatt faxen på Telub HK i Växjö.

Nej, det där var nog inte någon tydlig och riktig information. Det är så, att där faxen fanns förr sitter nu Paul. Han och hans övriga kollegor inom Industrikonsult har nämligen intagit kontorsrummen på markplanet i byggnad 101.

Faxen har därför fått maka på sig och står numera inne på post-expeditionen, som så gott som alltid är bemannad. Detta innebär därför en förbättring för alla "faxkunder".

Julbordet ...

står inte dukat än på Telub Futurum. Men planeringen för det har redan börjat.

Den 14 och 20 december hälsar Tommy och hans medarbetare gästerna välkomna till julläckerheterna, som då står uppdukade.

Tommy vill lämna ett tips: Var ute i god tid med beställningen!

Organisationsförändring

Tomas Högström till FRKS
Bengt Dahlberg FFUC
Rune Bergstedt till FCSD
Ingvar Skaneland till FRK
Håkan Enqvist till FIVI
Marie Pettersson till FQMX
Anders Johansson till FTUT
Mats Carlsson till FIS
Johannes Lindgren till FFT
Birger Porsback till F2P
Mikael Eriksson till FÖS

Nya inom Telubgruppen

Tomas Hjalmarsson, SR41, är anställd som lokalvårdare på Telub Services kontor i Örebro. Tomas kommer från gymnasiet, där han läst ekonomi.

Eleonor Fransson, SREF, började den 14 augusti som vikarierande faktureringskontorist på Telub Service i Växjö. Eleonor kommer närmast från en anställning på restaurang Båtsmannen i Växjö.

Lars Karlsson, FSI, började den 1 oktober som systemingenjör på Telub Teknik i Arboga. Lars kommer närmast från FFV Aerotech, markelektorn, Arboga.

Christina Carlsson, IND, är ny teknikinformatör på Telub Inforum i Växjö. Christina började hos oss efter sin dataingenjörsutbildning på Högskolan i Växjö.

Per Nilsson, är sedan den 28 augusti anställd på Telub Service i Växjö, där han arbetar med service av persondatorer. Per kommer närmast från en utbildning i automatiseringsteknik, dessförinnan har han gått elteleteknisk linje.

Birgit Enström, FQMA, började den 1 oktober som inköpskontorist på Telub Teknik i Arboga. Birgit har tidigare arbetat med bland annat administrativa göromål.

Slutat

Ylva Wiberg, SREF, fick en tillsvidareanställning den 1 juli som faktureringskontorist på Telub Service i Växjö, där hon tidigare haft ett vikariat.

Anders Rafn, SR3, började den 3 september som förrådsansvarig på Telub Service i Göteborg. Anders är tillbaka på Telub Service efter en kortare anställningsperiod utanför Telub.

Nina Trulsson/RDFL
Britt-Marie Eriksson/RDFL
Jan-Olof Selvén/FAVI
Kent Gabrielsson/FITSN
Rolf FribergSR14/
Håkan KarlstenSR31/
Håkan Hall/ZPEE
Nina Martinsson/ZPEM
Marie Fransson/FQMX

Robert Jezyk, F2N, arbetar sedan den 31 juli som telemontör på Telub Teknik i Örebro. Robert har tidigare arbetat på Hercules i Örebro.

Pia Helmersson, Owell, började den 11 september som leveransbevakare på Owell i Växjö. Pia kommer närmast från Nässjö-Tryckeriet, där hon var ordermottagare.

Pontus Andersson, F2N, arbetar sedan den 31 juli som telemontör på Telub Teknik i Örebro. Pontus kommer närmast från NEA-gruppen, Örebro.

Mats Johansson, RDFD, är sedan den 14 september anställd som postbud på HK i Växjö. Mats har nyligen gått ut HK-linjen på gymnasiet.

Göran Eriksson, Owell, är sedan den 14 augusti anställd som säljare på Owell i Eskilstuna. Göran kommer närmast från Din Del, lokaltelekatalogen, i Eskilstuna.

Anders Nyborg, Owell, arbetar sedan den 22 september på Owell i Kalmar, serviceavdelningen. Anders har tidigare arbetat på Philips Datasystem.

Inblicken Telubgruppens personaltidning

Redaktör och ansvarig utgivare:
Anita Björnin, tel: 0470-42 215

Kontaktpersoner:
Stig Hedlund, Solna
tel. 08-705 50 70
Bo Ljungblom, Arboga
tel. 0589-820 01

Redaktionens adress:
Inblicken
Telub AB
351 80 Växjö
Telefon: 0470-42 215
Telefax: 0470-28 951

Tryck:
Svanberg Tryckeri AB, Växjö

Om inget annat anges svarar redaktören för text och foto. Nästa nummer av Inblicken kommer ut vecka 951. Redaktören tar tacksamt emot manus fram till den 1 december 1989.

Inblicken är tryckt på miljövänligt papper, G-Print Matt från Grycksbo Pappersbruk.